

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIO UNIVERSITETE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2011 m. balandžio 18 d. Nr. FA-P-31-4-8
Kaunas

Auditas atliktas, vykdant
3-iojo audito departamento
direktoriaus pavaduotojos Ritos Švedienės
2010-06-21 pavedimą Nr. P-31-4

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Jurgita Kasparaitytė, vyriausioji valstybinė auditorė (grupės vadovė)
Ramunė Simaškienė, vyresnioji valstybinė auditorė

Auditas pradėtas 2010-06-21
Auditas baigtas 2011-04-18

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo	6
2. Kiti pastebėjimai	7
3. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas	8
4. Rekomendacijos	8
Priedai	9

IŽANGA

Audito tikslas – įvertinti: valstybės biudžeto asignavimų 2011 metams planavimą teisėtumo požiūriu; audituojamo subjekto 2010 metų finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių ir (ar) kitų ataskaitų duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; valstybės lėšų ir turto valdymą, naudojimą ir disponavimą jais ekonomiškumo požiūriu.

Audituotas subjektas – Lietuvos žemės ūkio universitetas, adresas: Studentų g. 11, Universiteto mstl., 53067 Kauno r. Identifikavimo kodas 111950962. Universitetas 2010 m. gruodžio 10 d. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registre įregistruotas viešąja įstaiga.

Audituojamas laikotarpis – 2010 metai.

Audituojamu laikotarpiu universitetui vadovavo rektorius Romualdas Deltuvas, vyriausiąja buhalterė dirbo Aušra Malakauskienė.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Teisės aktuose numatyta,¹ kad finansinių ataskaitų rinkiniai pateikiami naudojantis Viešojo sektoriaus apskaitos ir ataskaitų konsolidavimo informacine sistema. Ši sistema nėra iki galo įdiegta, todėl universitetas negali ja naudotis, pateikdamas finansinių ataskaitų rinkinį Finansų ministerijai.

Kadangi nėra aišku, kada finansinių ataskaitų rinkinys bus pateiktas Finansų ministerijai ir patikrintas, todėl nuomonės dėl universiteto finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumo audito išvadoje nepareiškiame.

Audito metu buvo vertinamas ūkinių operacijų registravimas apskaitoje pagal Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartus (VSAFAS) ir audituojamas universiteto 2010 metų biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų rinkinys:

- Biudžeto sąmatų vykdymo ataskaitų 2010 m. gruodžio 31 d. aiškinamasis raštas;
- Įmokų į biudžetą, skiriamų specialiosioms programoms finansuoti, 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 1);
- Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2);
- Finansinės nuomos (lizingo) ir pirkimo išsimokėtinai įsipareigojimų 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3);
- Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4).

Taip pat buvo audituojamos:

- Profesinių, aukštųjų mokyklų darbuotojų etatų ir moksleivių bei studentų kontingento plano įvykdymo 2010 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-3);
- Valstybės lėšų, skirtų kapitalo investicijoms finansuoti, panaudojimo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus 2011 m. sausio 1 d. ataskaita (forma Nr. B-11).

Universitetas 2010 metais vykdė tris programas:

- „Aukščiausiosios kvalifikacijos specialistų rengimas“, kodas 1.01;
- „Studentų rėmimas“, kodas 1.02;
- Specialiąją studijų ir mokslo plėtojimo programą, kodas 1.88.

Šioms programoms patvirtinta 37 126,0 tūkst. Lt asignavimų, iš jų – 36 826,0 tūkst. Lt išlaidoms ir 300,0 tūkst. Lt turtui įsigyti². Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro

¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-07-16 nutarimas Nr. 730 „Dėl Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų grupių finansinėms ataskaitoms konsoliduoti sudėties ir viešojo sektoriaus subjektų, atsakingų už konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinių rengimą, nustatymo“, 2.7 p.

² Lietuvos Respublikos 2010 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas, 2009-12-10 Nr. XI-563, 1 priedėlis; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-01-20 nutarimas Nr. 70 „Dėl 2010 m. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto patvirtintų asignavimų paskirstymo pagal programas“.

įsakymais³ 861,0 tūkst. Lt skirta studijų krepšeliui numatytų asignavimų ir 36 tūkst. Lt – su studijomis susijusioms prekėms bei paslaugoms pirkti. Be to, 2009 metais nepanaudotas specialiosios programos likutis, kuris sudaro 1 563,7 tūkst. Lt, perkeltas į 2010 metų asignavimų planą.

Universitetas 2010 metais iš valstybės biudžeto gavo 43 671,3 tūkst. Lt, o panaudojo 41 216,3 tūkst. Lt asignavimų, iš jų: 1.01 programai gavo ir panaudojo 20 726,0 tūkst. Lt, 1.02 programai gavo ir panaudojo 2 397,0 tūkst. Lt ir 1.88 programai gavo 20 548,3 tūkst. Lt, o panaudojo 18 093,3 tūkst. Lt.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus.

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis: 1 proc. visų kasinių išlaidų, tai yra 412,2 tūkst. Lt. Šis nustatytas reikšmingumo lygis yra didžiausia priimtina klaidų suma, naudojama vertinant, ar nustatytos pavienės klaidos arba jų visuma rodo, kad finansinės ataskaitos, kuriose nurodytos išlaidos, visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingos. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Audito metu, siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atlikta:

- išsami rizikos analizė (audito planavimo etape), kuri leido panaudoti rizika ir reikšmingumu pagrįstą audito metodiką, audito darbą sutelkiant didžiausios rizikos srityse;
- naujai patvirtintų tvarkų, taisyklių, įsakymų ir kitų dokumentų peržiūra ir nuoseklios peržiūros testai (kontrolės aplinkos tyrimas);
- ūkinių operacijų ir buhalterinių sąskaitų likučių išsamios ir analitinės audito procedūros (savarankiškos audito procedūros).

Svarbiausiose audito srityse (ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto, biologinio turto, trumpalaikio turto, finansavimo sumų, įsipareigojimų, pagrindinės ir kitos veiklos pajamų, pagrindinės ir kitos veiklos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudų, pagrindinės ir kitos veiklos kitų sąnaudų) atliktos didelės apimties savarankiškos audito procedūros. Joms atlikti buvo

³ Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro įsakymai: 2010-09-30 Nr. V-1673 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų studentų, 2010 metais priimtų studijuoti valstybės finansuojamose studijų vietose pagal universitetinių studijų programas, studijoms, tikslinėms skatinamosioms išmokoms, pedagogų rengimo programų studentų tikslinėms stipendijoms ir rezidentūros (laipsnio nesuteikiančių) studijų studentų stipendijoms, paskirstymo pagal universitetus“, 1 priedas; 2010-10-29 Nr. V-1910 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimų, skirtų studentų, 2010 metais priimtų studijuoti valstybės finansuojamose studijų vietose pagal universitetinių studijų programas, su studijomis susijusioms prekėms bei paslaugoms ir papildomai į menų studijų srities programas priimtų studentų studijoms, paskirstymo pagal universitetus“.

atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą. Audito įrodymai gauti taikant šias audito procedūras: skaičiavimą, patikrinimą, paklausimą, stebėjimą ir analitines.

Valstybės kontrolės 2010 metų valstybinio audito programoje buvo numatyta sisteminių tyrimų sritis – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas. Šioje sisteminių tyrimų srityje buvo atliktos audito procedūros.

Teisėtumo požiūriu įvertintas valstybės biudžeto asignavimų 2011 metų išlaidoms ir nefinansiniam turtui įsigyti poreikio planavimas.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Pastebėjimai dėl valstybės turto ir lėšų valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo

Universitetas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu⁴, nes apskaitoje užregistruoto 128,7 tūkst. Lt nekilnojamojo turto: pastato-gyvenamojo namo (įsigijimo savikaina – 0,2 tūkst. Lt), stadiono (0,6 tūkst. Lt), lauko vandentiekio tinklų (28,2 tūkst. Lt), vandens siurblynės (99,7 tūkst. Lt) neįregistravo Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre.

Universitetas neužregistravo apskaitoje ir VĮ Registrų centro Nekilnojamojo turto registre žemės sklypo (0,3624 ha), esančio Minijos k., Šilutės r., kuris nurodytas Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu patvirtintame universiteto valdomų pastatų ir žemės sklypų sąrašė⁵.

Universitetas nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis“⁶ nuostatomis, nes nesudarė valstybinės žemės sklypų, esančių po patikėjimo teise valdomais pastatais Kaune, Mituvos g. 9 ir Marvelės g. 201, panaudos sutarčių.

Universitetas nesivadovavo Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, nes nekilnojamojo turto neįregistravo Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registre, ir nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis“ nuostatomis, nes nesudarė valstybinės žemės panaudos sutarčių.

⁴ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2006-07-18 įstatymo Nr. X-771 redakcija), 15 str. 4 d.

⁵ Lietuvos Respublikos Seimo 2010-10-26 nutarimas Nr. XI-1074 „Dėl Lietuvos žemės ūkio universiteto statuto patvirtinimo“, 2 priedėlis „Lietuvos žemės ūkio universiteto valdomų pastatų ir žemės sklypų sąrašas“.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1995-11-13 nutarimas Nr. 1428 „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis“ (2009-06-10 nutarimo Nr. 629 redakcija).

2. Kiti pastebėjimai

Atlikę audito procedūras sisteminių tyrimų srityje – viešojo sektoriaus subjektų sąskaitų likučių perkėlimo teisingumas, – reikšmingų klaidų nenustatėme.

Išnagrinėję valstybės biudžeto lėšų, skirtų studijoms valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti, apskaitą ir atsiskaitymą, nustatėme, kad šių lėšų apskaita universitete atskirai netvarkoma. Valstybiniai auditoriai negali patvirtinti, kad universitetas šias lėšas apskaito teisingai ir jas panaudoja teisėtai, nes teisės aktai nereglamentuoja šių lėšų apskaitos ir atsiskaitymo už jų panaudojimą. Apie tai Valstybės kontrolė raštu⁷ informavo Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministrą.

Pažymėtina, kad iki 2010 m. lapkričio 1 d. universiteto struktūrinio padalinio – mokomojo ūkio darbuotojų darbo užmokestis buvo nustatytas netaikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo⁸ „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ nuostatų. Auditoriams pastebėjus, universitetas nuo 2010 m. lapkričio 1 d. neatitikimą ištaisė – mokomojo ūkio darbuotojams darbo užmokestį nustatė laikydamasis nutarimo nuostatų.

Pažymėtina universiteto pažanga teisiškai tvarkant žemės sklypus: baigiamas rengti detalusis planas; atnaujinami geodeziniai matavimai; aiškinamasi dėl teisinės galimybės po universitetui priklausančiais pastatais suformuoti žemės sklypus.

Universitetas dėl audito metu nustatytų neatitikimų negyvenamųjų patalpų nuomos srityje (išnuomojant turtą buvo viršytas maksimalus dešimties metų nuomos trukmės terminas; turtas išnuomotas, nesuderinus su Aplinkos ministerija ir neturint rašytinio Švietimo ir mokslo ministerijos sutikimo) buvo informuotas raštu⁹. Pažymėtina, kad universitetas ėmėsi priemonių neatitikimams taisyti ir raštuose¹⁰ informavo, kad rekomendacija bus įgyvendinta iki 2011 m. liepos 1 d.

Universitetas dėl audito metu nustatyto pažeidimo, skiriant priedus struktūrinių padalinių vadovams, informuotas raštu¹¹.

⁷ Valstybės kontrolės 2011-03-23 raštas Nr. S-(50-1691)-488 „Dėl valstybės biudžeto lėšų, skirtų studijoms valstybės finansuojamose studijų vietose apmokėti, apskaitos ir atsiskaitymo“.

⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993-07-08 nutarimas Nr. 511 „Dėl biudžetinių įstaigų ir organizacijų darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos tobulinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁹ Valstybės kontrolės 2010-12-15 raštas Nr. S-(31-1711)-2647 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir neatitikimų“.

¹⁰ Lietuvos žemės ūkio universiteto raštai: 2010-12-22 Nr. (04)-04-1549 „Dėl rekomendacijos įgyvendinimo“; 2011-03-22 Nr. (04)-04-539ū „Dėl negyvenamųjų patalpų nuomos sutarčių“.

¹¹ Valstybės kontrolės 2011-04-07 raštas Nr. S-(31-1711)-609 „Dėl nustatytų pažeidimų, klaidų ir kitų neatitikimų“.

3. Vidaus kontrolės sistemos įvertinimas

Universitetas, atsižvelgdamas į ankstesnio audito rekomendacijas, 2010 m. sustiprino vidaus kontrolės procedūras, siekdamas užtikrinti, kad būtų pateiktos teisingos finansinės ataskaitos, kad viešieji pirkimai būtų vykdomi teisės aktų nustatyta tvarka.

Galima teigti, kad universitete vidaus kontrolės sistema buvo patobulinta (nustatytos papildomos kontrolės procedūros), tačiau nustatėme, kad sukurtos vidaus kontrolės procedūros neužtikrino, kad valstybės turtas būtų įregistruotas viešuosiuose registruose.

Atlikus audito procedūras nustatyta, kad universitete vidaus kontrolės sistema sukurta taip, kad užtikrintų pagrindinius jai keliamus tikslus; pagrindinės vidaus kontrolės procedūros sukurtos atsižvelgiant į vidaus kontrolės tikslą, veiklos riziką, vidaus kontrolės pastovumą ir jos atlikimo sąnaudas, apskaitos ir informacinę sistemą, turto apsaugos būklę ir kitus vidaus kontrolės kriterijus. Tačiau audito metu nustatyti vidaus kontrolės trūkumai valstybės turto registravimo srityje rodo, kad vidaus kontrolės sistema ne visose srityse veikia patikimai, todėl ji vertinama kaip patenkinama.

4. Rekomendacijos

Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, universitetui rekomenduojame:

– Nekilnojamojo turto registre įregistruoti nekilnojamąjį turtą: pastatą-gyvenamąjį namą, stadioną, lauko vandentiekio tinklus, vandens siurblinę ir žemės sklypą, esantį Minijos k., Šilutės r. (žr. ataskaitos 1 d. 6 psl.);

– Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis“ nustatyta tvarka sudaryti valstybinės žemės, esančios Kaune, Mituvos g. 9 ir Marvelės g. 201, panaudos sutartis (žr. ataskaitos 1 d. 6 psl.).

Rekomendacijų įgyvendinimo plane (žr. ataskaitos priedą) pateikti audituojamo subjekto tolesni veiksmai ir rekomendacijų įvykdymo terminai.

3-iojo audito departamento direktorė

Regina Rudokienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus vedėja

Aldona Dragašienė

3-iojo audito departamento Kauno skyriaus
vyriausioji valstybinė auditorė

Jurgita Kasparaitytė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos
„Dėl Lietuvos žemės ūkio universitete
atlikto finansinio (teisėtumo) audito
rezultatų“ priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Rekomendacijos eilės numeris	Rekomendacija	Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomendacijos įgyvendinimo terminas (data)
1	2	3	4	5
Rekomendacijos ataskaitoje				
1.	Nekilnojamojo turto registre įregistruoti nekilnojamąjį turtą: pastatą-gyvenamąjį namą, stadioną, lauko vandentiekio tinklus, vandens siurblinę, žemės sklypą, esantį Minijos k., Šilutės r.	Lietuvos žemės ūkio universitetui	Sutvarkius teisinius dokumentus nekilnojamas turtas bus įregistruotas Nekilnojamojo turto registre	2012-12-31
2.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis“ nustatyta tvarka sudaryti valstybinės žemės, esančios Kaune, Mituvo g. 9 ir Marvelės g. 201, panaudos sutartis.	Lietuvos žemės ūkio universitetui	1) Kaune, Mituvo g. 9 baigus derinti detalųjį planą suformuotam sklypui bus sudaryta valstybinės žemės panaudos sutartis. 2) Šiuo metu aiškinamasi teisinės galimybės po Universitetui priklausančiais pastatais Marvelės g. 201, Kaune suformuoti žemės sklypą. Planuojama kreiptis į Nacionalinę žemės tarnybą prie ŽŪM. Tolesni veiksmai priklausys nuo Nacionalinės žemės tarnybos atsakymo.	2012-12-31
Rekomendacija rašte				
1.	Imtis priemonių, kad nuomos sutartys būtų nutrauktos ir patalpos būtų išnuomos teisės aktų nustatyta tvarka	Lietuvos žemės ūkio universitetui	Sutartys bus nutrauktos ir patalpos išnuomos teisės aktų nustatyta tvarka	2011-07-01
Atstovas ryšiams, atsakingas už Valstybės kontrolės informavimą apie rekomendacijų įgyvendinimą plane nustatytais terminais:				
Vyr. buhalterė		Aušra Malakauskienė		
(8 37) 752 238				